

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
IN PRAVICO!
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 31.

CHICAGO, ILL., TOREK, 13. MARCA — TUESDAY, MARCH, 13. 1923.

LETO (VOL.) IX.

KJE JE MOČ "PROSVITLJENIH" SOCIALISTOV?

Ko človek prime v roke "učne cajtenge" naših socialistov, zagleda polne kolone raznovrstnih fraz, s katerimi vpijejo na vse grlo, kakor, da je že vsa Amerika v njihovem zakupu. Najbolj resnično je povedal tem nergačem v brk neki slov. list, ko je dejal: "V socialističnih listih je toliko blufa, kolikor besed!" Da je to resnica, mora priznati vsak, ki se ni oмотen od "rdeče farbee," ki jo v toliki meri razpošiljajo v svet naši "prosvitljeni" socialistični koritarji, ki so menda socialisti zato, ker se jim izplača biti socialisti, ker je na svetu dovolj zaslepljenih, da se dajo vleči za nos par izpričenim študentom, ki so morali od doma radi "vzornega" obnašanja, radi katerih so bili nekateri celo zasledovani od oblasti. Toda ta preteklost je pregrda in prevmazana, da bi jo klicali iz groba. Danes hočemo le videti, kje so socialisti, ko se vendar čuje toliko ropotanja po slovenskem socialističnem časopisju. Ko očka Zavrtin in Mulek tako silovito vpijeta, da je že vse rudeče, da je že vse zapisano v rdeči socialistični knjigi, to hočemo videti — kje so in kdo so!

Blizu tri milijone prebivalcev šteje mesto Chicago. In ob času volitev, ko prestejejo volilne glasove, najdemo par listov oddanih za socialistične kandidate. Tako je pri lokalnih volitvah, tako pri narodnih in vseh. Volilni glasovi so takorekoč merilo ljudskega mišljenja. Koliko jih je socialističnega mišljenja kažejo prav sedaj poizkusne volitve, ki jih je priredila Chicška Tribuna na nekaterih javnih prostorih. Županska kandidata Lueder in Dever sta dobila že blizu 10 tisoč glasov do sedaj, dočim jih je socialistični kandidat dobil komaj 400. To kaže, da je med vsakimi 100 volilci, ako se da zanesti na navedeno statistiko komaj 3 do 4 socialističnih glasov. In vendar, kje so tisti milijoni o katerih vedno vpijeta rdeča lista Prokleta in Prokletarec? Gospodine Molek, ali bi ne hoteli povedati v prihodnjih meteoritih kje je vsa ta socialistična armada? Po vašem frazoslavnem blebetanju bi človek sočlil, da je samo par sto tisoč "kranjskih" socialistov v Chicago. Ob volitvah se pa pokažejo tako majhne, da jih mora človek za drobnogledom ogledavati, da jih vidi.

Ne, ne, Amerikanci niso tako neumni, da bi se pustili farbat, kakor se da kak kranjski Janez, ki ne pozna svetovnih razmer. Amerikanec je preudaren, on sodi previdno in zato tudi je najti le par sanjačev v vrstah socializma v Ameriki. Seveda, mi ne mislimo, da bomo s tem prepričali očeta Zavertnika ali pa Moleka, ona dva sama dobro vesta, da je socializem navaden humbug, s katerim se farba nezavedno delavstvo. Pokazali smo čitateljem le malo sliko, da boča sami videli, kako velika je armada "rdečih" socialistov in koliko da se sploh Amerikanci zmenijo za socializem.

Carinarski uradi v Panama prekopu poročajo, da je tekom zadnjega tedna plulo čez prekop 168 parnikov. To število je doseglo najvišji tedenski rekord plovbe skozi prekop, odkar je odprt za promet.

SAMOMOR CHICAŠKEGA BANKIRJA.

Chicago, Ill. — V petek ponoči se je ustrelil v avtomobilu na cesti zapadno od Franklin parka, blizu Cook county meje Fred W. Popp. Krogijo si je pogljal skozi desno senco v glavo. F. W. Popp je bil predsednik od znanega Logan Square Trust and Savings Banke. Kaj ga je gnalo v smrt ni nikomur znano. Banko so zaprli, v kateri bo izvedena natančna preiskava, da se dožene, če se je to zgodilo radi kakkega nerada.

NEMCI NAMERAVAJO RUINIRATI RUDNIKE V RURU.

Spustili bodo v rudnike vodo, da onemogočijo vspeh Francozom. — Štirje Nemci ustreljeni v spopadu z Francozi. — Francozi zasedli nadaljnjih par železniških postaj. — Belgijci in Francozi sestavljajo pogoje pod katerimi bi se umaknili iz Rura.

Barolin, 12. marca. — Do resnega konflikta bo prišlo med nemškimi rudarji in francoskimi oblastmi, ako bodo slednje konfiscirale vse rudnike, kakor je naredila tozadevne načrte ekspertna komisija. Če bodo Belgijci in Francozi ostali pri svojih sklepkih, se konfisciranje prične dne 15. marca.

Nemški rudarji groze, da če se to stori, da bodo podvzeli resne korake in vporabili vsako priliko, da onemogočijo tak poizkus. Groze, da bodo spustili v rudnike vodo in pokvarili vse stroje in sesalke.

Štirje Nemci ustreljeni. Iz Luttringhausena poročajo, da so francoske vojaške patrle ustrelile štiri Nemce tekom zadnjih 24. ur. Francozi navaajo, da so vsi štirje sami krivi smrti, ker so izzivali odločen nastop vojaških patrol. Nemška poročila pa trdijo nasprotno. Nadalje železniške postaje zasedene od Francozov.

Berolin, 12. marca. — Francoske čete so včeraj jutro zasedle nadaljnje štiri važne železniške postaje. Zasedli so Recklinghausen, Castrop, Gummertsbach in predmestno postajo v Gelsenkirchen. Nemški delavci so baje oo vseh omenjenih zasedenih krajev zapustili svoja mesta.

Tajna konferenca v Bruselju. Pariz, 12. marca. — Danes je dospela sem francoska delegacija z ministrskim predsednikom Poincaretom na čelu in generalom Degoutte, ki bodo sedli k razmotrivanju z Belgijskimi državniki, pod kakimi pogoji naj bi se oboji umaknili iz zasedenega Rura. Poincare baje zahteva, da se Belgiji in Franciji plača vse stroške, ki sti jih imela z okupacijo in mobilizacijo svojih armad. Nadalje mora Nemčija obljubiti, da bo izpolnila vse predpisane pogoje, kakor ste jih Belgija in Francija zahtevale od Nemčije preden ste prečile z okupiranjem Rura. Francozom in Nemcem dela Rur preglavice.

London, 12. marca. — Francozi, kot Nemci so silovito ozlovoljeni. Prvi, ker jim ne gre v Ruru kakor si sami žele, drugi, ker so se s svojo trdovratnostjo nakopali nove velikanske stroške, ki jih bodo morali plačati. Obe stranke željno priakujejo sugestije za pobotanje. Pričakuje se, da bote Belgija in Francija prihodnji teden že predložile svoje pogoje, in da se bo pogajanje za spravo pričelo.

KRATKE AMERIŠKE VESTI.

Otroški department v Washingtonu poroča, da vladajo v državi Michigan gorostasne razmere po industrijah. Zaposlenih je na tisoče mladoletnih otrok kar je v protiglasju s postavami Zedinjenih držav, ki ščitijo otroke, da se jih ne zaposluje pred gotovo starostjo.

Kongresnik Madden zahteva, da bi Zedinjene države za državne grajenje javnih poslopij, dokler je material na tako visoki stopnji draginje. S tem pravi kongresnik se bo Z. D. prihranilo milijone.

Predloga za razdelbo senatorijskih okrajev je propadla v zbornici države Illinois. Predloga je vsebovala, da naj bi se gotove okraje prerazdelilo. Ako bi bila sprejeta bi mesto Chicago dobilo 5 novih državnih senatorjev in vsi ostali okraji 10 senatorjev.

Državni pravdnik A. V. Smith v Waukeganu, Ill. je danes potrdil obtožbo proti prohibicijskemu detektivu Ira Blackwell, ki je pred nedavnim ustrelil nekega Jos. Bielskija mej preiskavo v njegovi hiši. Detektiv Blackwell bo izročen sodnijski poroti, ki bo izrekla nad njim zaslužen kaznen.

Korporacija, ki lastuje chicške poulične železnice je plačala za lansko leto davkov v svoti \$2,214,763.96. To je največja svota, ki jo je še kdaj plačala kakšna korporacija ali pa posameznik v Illionisu.

Črnci Lewis Douglas, ki je napadel krdele ljudi in jih pet obstrlel zadnjo soboto v Nashville, Tenn. je bil zasačen od zveznih detektivov v svojem skrivališču ne daleč iz mesta. Ker je poizkušal utesi so padli za njim strel in ga na mestu ubili.

Drzen roparski napad se je izvršil zadnjo soboto ponoči v Dreamland, Calif. kakih 24. milijuzno od mesta Sacramento. Štirje banditje so pridrveli v tamkajšno kavarno in restavracijo, ustrelili parkrat v strop in zatem zapovedali vsem gostom roke kviško. Goste so uvrstili v vrste in vse do zadnjega oropali zlatnine in denarja. Dreamland je na deželi, kjer prirejajo razne zabave in prireditve. Kei so roparji slutili velik plen so izvršili napad in z bogatim plenom pobegnili neznano kam.

Na križišču Illinois Central železnice na 115. ulici v Chicago, je bila sinoči povožena od vlaka neka nepoznana ženska. Vso razmesarjeno so pripeljali v mrtvašnico. Kdo bi bila se ne da dognati.

Nevarno je oboel za pljučnico Samuel Gompers znani predsednik Ameriške Delavske Federacije v New Yorku. Njegovo stanje je zelo opasno, in zdravniki so v skrbah za njegovo življenje radi njegove visoke starosti.

Governer države Illinois se ustavlja podpisati predlogo za vojaški bonus doslužnim vojakom države Indiana. Predloga določa, da se naj bi izplačalo vsem vojnim veteranom po \$10. za vsak mesec službovanja. Iz kakega vzroka odtuguje governer svoj podpis ni znano.

je se, da bote Belgija in Francija prihodnji teden že predložile svoje pogoje, in da se bo pogajanje za spravo pričelo.

DRAGINJA SE VEDNO RASTE.

Washington, D. C. — Trgovski department poroča, da draginja raznim stvarjem se vedno raste. Tudi izdelovalnice blaga in oblek naznanjajo, da bo to spomlad oblačilno blago zelo poskočilo v svojih cenah. To pa ne bo ostalo dolgo na enem mestu, prišlo bo kmalu okrog do delavca, ki bo primoran zahtevati večjo plačo za svoje delo. Tako korakamo zopet nazaj od normalnosti.

ZDRUŽENJE DVEH NAJVEČJH KLAVNIC.

Pogajanje za združitev Armourjevih in Morisovih klavnic, ki se je vlekle že več časa je zaključeno in imetje obeh družb se združi v eno firmo, ki bo nosila naslov Armour Co. & Moris Co. Skupno imetje obeh družb je bilo preračunano po posebnih izvedenih nekaj nad 500 milijonov dolarjev. To je velikansko premoženje, ki se rapidno množi in obeta sedaj še večje uspehe, ker promet obeh se bo strnil v enotni vir.

Do soglasja so prišli lastniki obeh družb na konferenci, ki se je vršila zadnje tedne v Jacksonville, Florida. Vrednost obeh družb je bila preračunjena pod vodstvom izvedenca James B. Forgan, predsednik Prve Narodne Banke v Chicago. Glede delnic so prišli do soglasja na podlagi posebne arbitracije.

Spojitev teh dveh velepodjetij ima velik pomen v krogu ameriške industrije in splošne trgovine. Novo zedinjeno podjetje je velikanski trgovski aparat, ki bo marsikateremu manjšemu podjetju te vrste, lahko nemoteno kljuboval v trgovskem tekmovalju.

Novo skupno podjetje bo imelo zaposlenih po vseh svojih klavnicah nad 65 tisoč delavcev.

FRANCOZI KAZNOVALI NEMČKEGA PRINCA.

Berolin, 12. marca. — Prince Friderik Viljem iz Lipskega je bil kaznovan od francoskih oblastij, ker je nosil na sebi svetli oklep. Postavljen je bil pred vojaško sodišče, kjer so ga obsodili na 7 milijonov denarne globe. Prince Friderik Viljem je prvi, sorodnik bivše nemške cesarske družine, ki so ga francoske oblasti kaznovale.

RUSIJA SE OBOROŽUJE.

Kopenhagen, 12. marca. — Iz Rige se poroča, da je Rusija naročila 3 milijone vojaških pušk iz Nemčije in Švedske. V Čehoslovaški se je naročilo 125 tisoč strojnih pušk in v Nemčiji 40 velikih vojaških letal.

ZAPLENJENO LASTNINO SOVRAŽNIH INOZEMCEV SE VRNE.

Washington, D. C. — Po posebni odredbi, ki jo je sprejel kongres se prične po 1. aprilu t. l. vračati nazaj vso zaplenjeno lastnino, ki jo je vlada konfiscirala takozvanim sovražnim inozemcem. Vrednost skupne konfiscirane lastnine, ki je pod vladnim nadzorstvom se ceni nad 44 milijonov dolarjev. Lastniki bodo morali pisati po posebne forme v Washington, katere bodo morali izpolniti in jih vrniti lokalnim oblastem, ki bodo stvar pregledale in zatem svetovale vladi v Washington o resničnosti.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Zmaga SLS. v Radečah. Pri občinskih olitvah v Radečah dne 18. m. m. je zmagala z veliko večino SLS. Dobila je 19 odbornikov, združena nasprotna lista pa šest.

Razne nezgode in nesreče. Ivan Rožman iz Podolnice pri Horjulu se je v šolo grede obesil na voz posestnika Čepona iz Podolnice. Pri tem je zašel z desno nogo med kolo, ki mu jo je strlo. — France Čampa iz Brega pri Ribnici, je pri razstreljevanju skalovja ponesrečil in mu je raztrgalo desno roko. — Kucharica Ivana Repar, stanujoča na Bleiweisovi cesti v Ljubljani, se je opekla po vsem životu tako močno, da je morala v bolnico.

Ravbarski napad. V noči 11. febr. od sobote na nedeljo okrog 2. ure so udri po načinu roparjev in tatov organizirani Orjunci v tiskarno sv. Cirila v Mariboru. Z revolverjem so ustrašovali hišnika, da ni mogel klicati na pomoč. 5 Orjuncv ga je držalo, drugi so udri v dvorano, kjer so stroji za tiskanje. Orjunaška banda je s kladivom začela razbijati po strojih. Po dolgem razbijanju s popolnoma pokvarili veliki stroj za tiskanje časopisov in dva manjša stroja tipa "Tigel." Razrezali so na drobne kosce tudi gonilne menjaje. Ko so opravili svoje junško delo, so udri vrata na dvorišče in izginili. Takoj po prihodu je šel hišnik Blaž Klavžar na policijo in javil dogodek. Škoda je izredno velika, osebno radi tega, ker se morajo razbiti deli naročiti iz Nemčije in je radi tega delo znatno zadržano. V očigled temu zločinskemu napadu pribijemo, da so udri in poškodovali stroje organizirani pristaši Orjune, ki simulirajo, da se bori za plemenite cilje nacionalizma. Pribiti moramo dalje, da je ta roparski napad že drugo poškodovanje slovenske lastnine na slovenskih tleh. Ta napad je bil natančno pripravljen. Po sedanjih preiskavah je jasno, da stoji za temi temnimi elementi razni voditelji demokratske stranke, ki bi se rada na ta najbolj ostuden način obdržala na političnem povrhju.

O razmerah v Črni gori piše radikalom blizu stoječe "Vreme" med drugim: "Dobri poznavalci razmer v Črni gori trdijo, da črnogorski narod strašno sovraži Šumadince. To je huda stvar. Mi pa povemo tudi to javno in odkrito, da bo naš svet videl, s kakšno zločinsko lahko miselnostjo so zlorabljali gotovi elementi ime Šumadije in kopičili v srbskem imenu greh na greh! — Približno tako kot pri nas in povsod.

Za stavo vrh stolpnega križa. 16. m. m. okolu poldne so opazili mimoidoči Zagrebčani, kako se neki možki po žici vzpenja na vrh stolpa stolne cerkve. Se ondi usede na križ in s čepico pozdravlja nizdol. Čez nekaj časa se je mož odpravil na povratek in izginil skozi eno liuo v stolp. Prihitela je policija možaka kljub vsemu iskanju ni mogla izslediti, pač pa je prijela nekega njegovega zaveznika, ki je njegovo plezalsko umetnino nadzoroval. Le-ta je povedal, da gre za stavo v znesku 9000 Din. ki jo je drzni plezalec sklenil z več osebami.

En tisoč naročnikov mora dobiti tekom tega meseca list "Edinost!" Koliko mu jih boš pridobil ti?

PRIHODNJI ŽUPAN V CHICAGO BO NAJBREŽE DEVER.

Kakor kažejo začnja znamenja pri poizkusnih volitvah za prihodnjega župana, bo skoraj gotovo zmagal demokratski kandidat William E. Dever, ki kandidira za županski stolec mesta Chicago. Njegov nasprotnik republikanec Lueder je resnično na močnih nogah, vendar Deverja bo težko premagal, skoro ni upanja, da bi ga. Chicago se v zadnjih časih nagiba v večini na demokratsko stran.

PO SVETU.

Zavezniki so se izkazali za "prave prijatelje" Zedinjenih držav, ko so zadnjo soboto odločili, da Z. D. ne dobe nič od plačane odškodnine za okupacijske stroške ob reki Reni, katero je Nemčija izročila zaveznikom v svoti ene milijarde zlatih nemških mark. Uncle Sam si naj to dobro zapomni!

Prelat Seipel državni kancelar Nemške Avstrije je baje sklenil rezignirati od svojega urada. Kot katoliški duhovnik je veliko storil za svoj narod. Tekom kratke dobe, ki je prijel za državno krmilo, je deželo izvlekel iz največjih finančnih težkoč in homatij. Monsignor Seipl je vzor postenega državnika, kakršnih v današnji Evropi zelo primanjkuje.

Okupacija Rura počasi mori ostalo nemško industrijo v ostali Nemčiji. Importiranje premoga iz Anglije je zvezano z velikimi stroški in nerednostmi. Splošno mnenje prevladuje, da če se Rursko vprašanje v najkrajšem času kako ne uredi, da bo vsa nemška industrija pričela propadati.

Turki izdelujejo nove pogoje, ki jih bodo predložili zaveznikom glede bližnjega vzhoda in Mozula. Točke, ki se tičejo interesov Anglije v Mozulu so temeljito predelane in skoro je sumljivo, da bi jih Anglija odobrila. V kratkem bodo Turki objavili vsebino novih pogojev.

Letos se bo vršil svetovni Evharistični kongres v Parizu od 4. do 8. julija. Po vseh katoliških škofijah v Evropi vlada veliko zanimanje za to pomembno in važno slavnost. Prihodnje leto se bo vršil Evharistični kongres najbrže na Holandskem.

DENARNE POŠILJATVE.

Vaš denar, ki ga boste poslali za Velikonočne praznike svojim domačim v staro domovino bo najhitreje na svojem mestu, če ga pošljete skozi naše podjetje.

Včerašnje cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100 — Din.	\$ 1.35
500 — Din.	\$ 5.90
1000 — Din.	\$11.60
2500 — Din.	\$29.00
5000 — Din.	\$57.00

Za italijanske lire:

50 — Lir.	\$ 2.95
100 — Lir.	\$ 5.60
300 — Lir.	\$15.90
500 — Lir.	\$26.00
1000 — Lir.	\$51.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20 5 tisoč Din. ali 2 tisoč Lir, damo še posebni popust. Predno pošljete denar čez druge tvrdke se spomnite na naše podjetje, ki bo Vam poslalo Vaš denar v stari kraj ceneje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljatve naslavljajte na: BANČNI ODDELEK EDINOST 1849 W. 22nd. St. Chicago, I

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Politika slepih norcev.

V glasilo slovaške katoliške jednote "Jednota," smo čitali začni teden tale zanimiv člančič:

ČEHOSLOVAK.
Kaj ste?
Čehoslovak.
Toraj ste Čeh in Slovak?
Da.
Kako morete biti objednem Čeh in Slovak?
Sem vsakega pol, pol tega in pol tega.
Toraj, da bi spadali med živali, bili bi pol osla in pol konja toraj oslokoni?
Kakor hočete vzeti.
Ali je mogoča tolika pokveka?
V Čehoslovaški je vse mogoče.
Toda potem ne morete biti ne dobri Čeh, ne dobri Slovak?
Imate prav!
Čemu ste pa postali tak monstrum?
Da bi mi z ministrstva ne odgovarjali na moje prošnje: "melze vyhoveti," da bi mi ne vzele gostilničarskega dovoljenja, da bi me ne zaprli, da bi me ne kaznovali, radi gnojišča, ali zato, ker sem pozabil plačati davek na kokuši, da bi mi sina ne izgnali iz šole, da bi me ne zmerjali z norcem, da bi me po svojih časopisih ne vlačili, da sem "sadista," s kratka zato, če bi že živeti ne mogel, da bi mi vsaj eksistirati dovolili v svoji Češko slovenski republiki.

Ta članek je hud poper za Čeha, je pa tudi strašno žalosten in sramoten za vse Slovence. Srce mora krvaveti vsakemu pravemu Slovanu, ko to čita.

Ko bi to pisal kak ubogi podjarmljeni primorski Slovenec o svoji novi "materi" Italiji, potem bi mi to razumeli. Ako pa to piše Slovak, ki je prišel od razsulu Avstrije s solzami v očeh k bratu Čehu, mu segel v roke in ga prosil pomoči, da bi skupaj pod eno streho stanovala kot brata enakopravna, svobodna, je pa to žalostno, ker to priča, kako strašno in usodepolno politiko igrajo tudi Čehoslovaki sedanjí naduti vladinovi, prostožigari.

Mesto, da bi sedaj, ko so prišli skupaj s svojimi brati Slovaki o katerih vedo, koliko krivic so prestali od Mažarov, iz kake strašne sužnosti jih je svetovna vojska rešila, vse storili, da bi jim pokazali svojo ljubezen, pa so fanatiki na krmilu vlade nastopili proti njim bolj kruto, bolj brezsrčno, kakor so pa preje Mažari. Ti so jih gnjavili narodno. Čehi jih pa narodno in versko.

Kolika zaslepljenost! Novo državo snujejo, toda snujejo jo na podlagi bratskega razdora in medsebojnega sovraštva. Mesto da bi se sedaj ognili vsega, kar bi le količkaj moglo kaliti medsebojno zaupanje in medsebojno zbliznanje, da bi pustili na stran vse, kar bi oba naroda le količkaj moglo razdruževati in mesto, da bi porabili vsako slamico, ki bi pomagala plesti med obema narodom ozko vez prijateljstva in bratske ljubezni, ker le na tej je mogoče postaviti močno državo, pa se ti zaslepljeni norci ali nori slepci trudijo z vso silo, da bi spravili na površje prav vse, kar oba naroda razdružuje, kar goji narodno nezaupnost, kar ju odtuja, kar ju razburja, kar goji mržnjo in narodno sovraštvo. Tu se vidi, kako strašno velik sovražnik vsakega naroda je protiverski-fanatizem. V tem velikem trenutku pa je sleparjem v Pragi več za kak protiverski boj, kakor pa za zedinjeno državo. Najprej uničiti vero, potem pridejo še le državne koristi. Kdo je še videl toliko zagamanost in zarukanost? Tega je zmožna samo slovanska pamet.

Zakaj ne puste revnemu Slovaku njegovo globoko vernost, ki edina ga je do sedaj v njegovi strašni sužnosti držala, da je ostal Slovak, da si je ohranil svojo narodnost? Zakaj ne pravijo Slovaki: "Bratje, kaj nas briga vaša vera! Če hočete biti verni, le bodite! Saj ne gre sedaj za kako vero, saj gre za državo, da bo močna, jedina, za narod, da bo srečen in zadovoljen!" Toda ne! Če danes vso državo vrag vzame, boj proti veri je prvo! Ali more kdo tako početje drugače imenovati, kakor politiko slepih norcev?

In kakor je na Češkem, tako je v Jugoslaviji. Kako smo navdušeni pozdravljali združenje s Srbi! Kako smo jih pozdravljali kakor brate! Pa kako mislimo o teh bratih danes? Kar vprašajte vse Slovence, razum liberalskih duš! Vprašajte vse ameriške Slovence, pa če jih boste našli deset, ki bi bili še danes tega prepričanja, kakoršnega so bili ob času ujedinjenja, pa bo to veliko. Sovraštvo do Srbov se je danes v dušo našega Slovence bolj globoko zajedlo, kakor sovraštvo, do katerega koli naših sovražnikov. In na tako zvezo, na tako podlago zidajo slovenski liberalci skupaj s Pašičem državo? Tako so kratke pameti, da niti pet let nazaj več ne mislijo, ker ko bi, bi še videli strašni razpad Avstrije, ki se je zgrudila v svoj sramotni grob edino radi tega, ker so jo njeni zidarji postavljali na enako podlago.

Ameriški Slovenci pa sedaj lahko vidijo, ako niso slepi, kdo so bili med njimi že leta in leta nazaj oni, ki so tukaj ponagali pripravljati pot tem grobokopom slovenskega naroda — liberalcem in socialistom. "Glas Naroda" in "Prosveta." Ta dva lista

sta slepila narod, da je držal z možmi, kakor so slovenski liberalci in slovenski rdečkarji. Vse, kar je bilo liberalnega, je bilo narodno "Glas Naroda." — in vse, kar je rdečega je bilo delavsko in slovensko. Narod je dal zato najprej Ligi denar za naravno osvoboditev, rdečkar je dal pa Kristanu in Trabantom za pomoč njih pristašem. Danes se Kristan smeje v pest slovenskim rdečkarjem v Ameriki. Slovenski svinjski mesarji Pucl in drugi koritarji se pa enako smejejo ob svojih milijonih, katere so nagrabili iz vladnega korita, onim, katere so preslepili da so jim pomagali do korita.

In pri vsej tej kolobociji, tej babilonski zmešnjavi pojmov pa naj še sanjamo o kaki naši prihodnosti?

Ej — slovenski grobovi padlih žrtev svetovne vojske tulijo, — toda tulijo — smrtno pesem celemu narodu, ako bo šlo tako naprej!

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

Calumet, Mich. — Zapustil sem 27. febr. Sartelloso naselbino ter se podal v Duluth in od tam naprej v Calumet, Mich. Vožnja je bila zelo počasna, zlasti še, ker je imel precej zamude, tako sem dospel na Calumet nekako ob deseti uri zvečer. Takoj sem se zglasil v župnišću, ki ni daleč od kolodvora, ker sem bil prav pristočno sprejet od preč. g. župnika Fathra Luka Klopčiča. V nedeljo so me pri sv. mašah pray iskreno priporočili svojim blagim faranom, zakar se jim iz srca zahvaljujem in Bog Vam plačaj, ker s tem ste veliko pripomogli, da sem dobil na Calumetu tako veliko število novih naročnikov.

Takoj drugi dan sem se napotil h našemu tukajšnjemu lokalnemu zastopniku Mr. Muhiču, kateri me je že pričakoval in me je z veseljem sprejel in pogostil. Takoj zatem so mi dali starejšega sina, ki me je vodil od hiše do hiše. Zvečer pa mi je pomagal Mr. Muhič sam, da sva tri dni in v nedeljo pozno v noč obiskavala slovenske hiše. Za pomoč in gostoljubnost, katero sem užival pri Mr. Muhičevih družini se najtopleje zahvaljujem in Bog jim naj stotero povrne kar so dobrega storili te dni za katoliški tisk.

Hvale sem tudi dolžan Mr in Mrs. Klobučar, ker tudi ti so mi dva dni pomagali kazati hiše, kakor tudi izkazali veliko gostoljubnost. Z njihovo pomočjo sem dobil precej novih naročnikov zakar se jim pristočno zahvaljujem.

Mrs. Klobučar so sprejeli tudi zastopništvo, to je kar je na to stran mesta Temorack in okolico, zakar jih priporočam tukajšnjim Slovincem v naklonjenost, da se obračajo na njih kadarkoli bodo imeli za ponoviti naročnino ali druge stvari, ki so v zvezi z našimi listi.

Na drugo stran pa je naš lokalni zastopnik Mr. Muhič, ki je navdušen mož za katoliški tisk. Kadarkoli bo imel kdo kaj opravka glede naših listov in drugih takih zadev obrnite se na njega, ki bo vam rade volje postregel v tem oziru.

Delavske razmere so bolj slabe. Dela je dosti ali zaslužek je bolj majhen. Delavci čakajo, kar se jim je obljubilo, da dobijo zboljšanje v kratkem. Dal Bog, da bi se njih delodajalci tudi držali svojih obljub in dali delavstvu, do kar je delavstvo upravičeno.

Ljudje so tukaj zelo prijazni in dobrega srca.

Omenim naj tudi žalostno novico, da je tukaj v kratkem ubilo tri naše rojake v rudokopu. Nesrečne žrtve so bile: Joe Lohar, John Vajs in John Grahlek. Vsi trije so bili ubiti eden za drugim v kratki dobi desetih dni. Posebno žalostno je to, ker so vsi pustili svoje žalujoče soproge z večjo nepreskrbljeno družino. Žalujočim izražam najglobokejšo sožalje, pokojnikom pa mir in pokoj in večna luč jim naj sveti!

Snega je v tej pokrajini silno veliko. Manjše hiše bi se skoro ne videle iz snega. Po enih krajih so ga zametje nanesli skupaj na tri metre na debelo. Sedaj ga solnce ogreva in sneg že

zli avtomobil na 21st Pl. in Lincoln ulici, ter ga tako poškodoval, da je v kratkem zatem podlegel smrti. Žalutjoči družini izražamo naše globoko sožalje!

Dne 9. marca se je zgodila druga podobna nesreča, neki avtomobilist je povozil Josephino Omerzel hčerko od Mr in Mrs. Joe Omerzel-a, ki je tudi na poškodbah umrla. Starišem izražamo naše globoko sožalje!

Mr. Frank Rovtar lastnik podjetja Ban & Row Co. se je koncem zadnjega tedna podal v New York, kjer bo ustanovil podružnico za razpečevanje avtomobilskih izdelkov, ki se jih izdeluje v njegovi tovarni.

Mašo predno je odšel na pot so mu krstili njegovo novorojeno hčerko v cerkvi sv. Štefana. Kumovala sta Mr. Ed. Sinkovec in Mrs. Lajič iz So. Chicago.

Mr. Leo Mladich naš potovalni zastopnik se je vrnil zadnjo soboto domov iz svojega agitacijskega potovanja iz severa. Vrnil se je z velikanskim vsehohom zakar moramo dobremu in za katoliški tisk vnetemu možu čestitati!

Mr. Joseph Perko poroča, da je založil svojo prodajalno za vsakovrstnim novo - modnimi čevlji za spomladno in letno sezono. Kdor hoče dobre čevlje naj poizkusi njegovo blago.

Večerna šola za angleščino in državljanstvo prav izvrstno napreduje. Rojaki se še vedno vpisujejo, ker vidijo, da je to velike koristi za nje.

Ali ste že poslali velikonočni dar svojim domačim v stari kraj? Če še niste, pošljite vašo pošiljatev skozi Bančni oddelek Edinosti, ki pošilja denar v staro domovino po najnižjih dnevnih kurzi. Urad je odprt vsak večer do 9. ure.

Forest City, Pa. — Vreme imamo jako južno, ki je nastopilo pred dobrim tednom za hudim mrazom, ki je nas trl nekaj časa.

Delavske razmere so kakor drugod, o teh sploh ne morem mnogo poročati. Delajo povsod toda zaslužek pa ni kraljevski, ker zato že poskrbe delodajalci.

Dne 4. marca smo imeli občno farno zborovanje. Udeležba je bila velika, ker zadnje čase, se je pričelo v naši naselbini novo življenje, odkar smo dobili za župnika preč. g. Fathra Jevnika. Izvolil se je skoro popolnoma nov odbor razven dveh starih odbornikov, so vsi novi.

V naselbino se je vrnil ljubi mir in farani se marljivo zbirajo okrog svojega novega dušnega pastirja. Kaj več prihodnjic.

Poročevalec.

Gowanda, N. Y. — Čital sem v Edinosti štev. 26. da bodo škof ljubljanski prevz. B. A. Jeglič imeli letos svojo zlato mašo. To je krasni spomin! Zlasti za moža, kakor je škof Jeglič, ki je toliko storil za naš narod za njegovo dušno korist.

Ne bilo bi prav, da se ga ne bi o tej priliki spomnili Slovenci tudi ameriški rojaki. Primereno in lepo bo, da se ga tudi mi ameriški Slovenci spomnimo ob tej njegovi slavnosti, o njegovi zlati maši, ko bo slavil 50 let delovanja v vinogradu Gospodovem, v katerih je vneto in z ljubeznijo v srcu deloval za blagobit naroda in njihovih duš. Spomnimo se ga vsak po svoji moči. Jaz darujem v ta namen \$1.00.

John Golobič.

Chicago, Ill. — Velika nesreča je zadela zadnji teden Mr. Frank Erzenovo družino. Njihovega 6-letnega sinčka je povozil

Pozdrav vsem naročnikom in čitateljem tega lista!

Val. Dolinar.

So. Chicago. — Hočem poskusiti. Morda mi cenjeni urednik lista vendar odkaze prostorček, da podam kaj poročil iz naše naselbine sv. Jurija.

Smo ravno v postnem času zato povem dragim bravcem lista, da tudi v naši naselbini živimo postnemu času primerno.

Vsaki petek zvečer imamo ob 7:30 minut pobožnost sv. križevga pota. Vsako nedeljo v postu pa imamo zvečer ob 7:30 le po priložnost poslušati postne govore, ki jih ima naš župnik.

Preteklo nedeljo je bila v naši cerkvi ob 4. uri popoldne zelo važna seja, ki so se je lahko udeležili vsi farani. Seja je trajala 3 ure. Navdušeni rojaki bi namreč radi za 20-letnico oleskali cerkev. Zato se je k seji zbralo 22 mož in 4 žene in tam se je v navzočnosti dekoratorja L. S. govorilo in ugibalo kako bi cerkev za omenjeno slavnost preslikali. Delo se mora izvršiti, ker cerkev kliče po osnaženju. Samo vprašanje nastane, ali bodo maloštevilni farani zmogli pokriti take stroške.

Ljudje radi prihajajo v cerkev ob nedeljah, kjer čujejo ob 8. uri pri prvi maši popevati pevski naraščaj in ob 10. uri pa zaori zbor odrasli.

Vnedeljo 11. marca je imelo žensko podporno društvo M. Č. Sp. svoje skupno, velikonočno sv. obhajilo. Ta dan je pristopilo k sv. Obhajilu lepo število članic.

Poročevalec.

Cleveland, O. — V torek 6. marca je umrl stanujoč v Collinwoodu John Drašler star 62 let, doma iz Lazov pri Borovnici, bival je v Ameriki nad 30 let in večino časa je preživel in delal v premogorovu v Forest City Pa.

Pokojni zapuška tukaj mnogo poznancev in sorodnikov katerega sorodnik je tudi Mr. Zalar glav. tajnik K. S. K. J. Pokojnik zapuška tukaj 3 sinove in 2 hčere, spadal je k društvu sv. Barbare v Collinwoodu v Forest City, pa je bil član dr. sv. Jožefa K. S. K. J.

Truplo je bilo poslano v Forest City v četrtek popoldan, kjer je bilo v soboto položeno k počitku poleg njegove pokojne soproge in hčere v Forest City, Pa. Družini iskreno sožalje.

G.

Veliko žensk trpi na hudi bolezn, in sicer taki, da pri najboljši volji ne more ustaviti svojega jezika.

SKUPNO POTOVANJE.

Več oseb se je priglasilo, da bi radi videli, ko bi se posebej zbralo kaj več Slovencev in bi šli skupaj domov letos poleti.

Mi smo za to in smo pripravljeni posredovati in stvar urediti.

Zato vsi, ki so namenjeni letos domov in ki bi radi imeli na poti družbo in varstvo naj se takoj zgledajo pri uredništvu našega lista.

Čas za priglaseenje je do velikenoci.

"Edinost."

ZA PIRUHE

je prav gotovo, da se boste spomnili zopet svojih dragih domačih, in jim poslali kak dar za praznike.

Da bo Vaša pošiljatev dospela pravočasno za praznike na svoje mesto, bo prav, da jo pošljete takoj in sicer pošljite jo skozi

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI"

ki dostavlja denar v staro domovino najhitreje in najceneje po dnevnem kurzu istega dne, ko prejme denar.

Poizkusite enkrat naše podjetje v tem oziru, in vedno se ga boste posluževali radi njegove najboljšje postrežbe.

ROJAKI PODPIRAJTE SVOJE LASTNO PODJETJE!

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

5. post (tiha) — Jez. hočejo kamenati. Jan. 8.
18. Nedelja — Ciril Jeruzal. Aleksander.
19. Ponedeljek — Jožef, ženin Bl. Dev. Marije.
20. Torek — Berta, redovnica.
21. Sreda — Benedikt, opat.
22. Četrtek — Benvenut, šk. Katarina, dev., Bazil muč.
23. Petek — Žalost. M. B. Viktorijan, muč.
24. Sobota — Gabriel arh.

13. — ČETRTI ČLAN VERE. — OLJSKA GORA.

Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in v grob položen.

Četrti član vere nam naznanja bitko trpljenje in smrt Jezusa Kristusa v naše odrešenje. Trpljenje Kristusovo je bila dolga vrsta najhujših muk, ki so se pričele na Oljski Gori, in potem nadaljevale v hiši Kajfeza, v palači Heroda, pretoriju Pilata in na gori Kalvariji.

Veliki četrtek večer, po poslednji večerji, nekako ob deseti uri, je šel Jezus Kristus proti Oljski Gori.

Ko je prišel do vrta Getzemani, pustil je ob vhodu svoje apostole, izvemši tri, ki jih je vzel s seboj na bolj oddaljeno mesto. Tu so ga potlačile smrtne britkosti, tako da je rekel apostolom: "Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in čujte z menoj." Oddaljil se je potem od njih za lučaj kamenja in trikrat molil k svojem nebesnemu Očetu. V smrtnih britkostih je potil krvavi pot, dokler ni prišel angel z nebes, ki ga je potolažil in okrepal.

Okoli ene po noči se je vrnil k apostolom in jim rekel: "Vstanite, in pojdemo! Ta, ki me bo izdal, je blizo." Ko je še govoril, je bilo slišati vpitje in kričanje oborožene množice. Vodil je množico Judež, ki je izdal Jezusa s poljubom.

Jezus je nagovoril tolpo in jo vprašal, koga da iščejo. Pokazal jim je potem svojo moč, na njegovo besedo so popadali vsi na tla, ozdravil je še Malhovo uho, katero je Malhu Peter odsekal. Ker so pa trdovratni in zakrknjeni Judje ostali pri svojem naklepu, se jim je Jezus sam izročil v njihove roke.

Prijatelji, Jezus Kristus je trpel smrtne britkosti in potil krvavi pot; mi vemo, zakaj? Zaradi naših grehov. Jezus je bil žalosten zaradi naših grehov do smrti, britki jih je objokaval; in mi? Obžalujemo li z njim svoje grehe?

— APOLOGETIKA. — SKRIVNOSTI.

1. — Skrivnosti niso po mojem okusu.

Razodeta vera obsega mnogo skrivnosti. Skrivnosti pa niso po mojem okusu; pustite me z njimi pri pokoju!

Prijatelj, vprašam Te, ali Te ne obdajajo povsod skrivnosti? Skrivnosti so v najmanjši travi-

ci, v najmanjši bilki, v najmanjši kapljici vode, skrivnosti so v živcu, v očesu, v možganih, v svetlobi, v elektriki, v magnetizmu. Zakon težnosti so preračunali, težnost sama pa je skrivnost in ostane skrivnost.

Skrivnost, in sicer velika skrivnost je "življenje." Kdo more razumeti, da mrtva tvarina, na primer kruh v človeku takorekoč oživi? Mi tega ne razumemo, vendar radi tega ne bomo pustili jedi in pijače. Ti se gotovo ne braniš denarja, dasi narave kovin ne razumeš. Kamorkoli se ozreš v naravo, povsod vidiš skrivnosti.

Zato se pa nikar ne prestraši, če ima tudi vera svoje skrivnosti. Ali naj morda Bog ne ve marsičesa, kar našo pamet presega? Jaz še le mislim, da je jako naravno, da nam je Bog v svojem razodenju marsikaj razodel, česar ne moremo razumeti. "Bog, ki bi ga mi razumeli," pravi sv. Atanazij, "bi ne bil Bog."

Jezuit Kreiten pravi: "Kak napuh! Slepce se da voditi od psa, toda človek ne zaupa, ne veruje Bogu!"

Razum tako praviš, prijatelj, mi prepoveduje, da bi vrjel skrivnosti, ki obsegajo protislovja, kakor na primer skrivnost Presv. Trojice. Ne morem verjeti, da bi bile tri toliko kakor ena ali ena toliko kar tri.

Prijatelj, tega tudi jaz ne verujem, in kaj takega tudi krščanska vera ne veruje. Da, trditev, da so tri božje osebe ena oseba ali da je ena narava ena trem naravam, bi bilo izrecno krivoverstvo.

Verski nauk se glasi: Tri božje osebe imajo skupno ENO božjo naravo. To je seveda skrivnost, ker pri človeku kaj takega ni. Da bi pa dokazali, da kaj takega pri Bogu ni mogoče, bi morali notranje bistvo neskončnega Boga popolnoma poznati in umevati in po tem soditi, kaj Bogu pristoja in kaj ne.

Ker je to za človeka nekaj popolnoma nemogočega, je naravnost nes pametno trditi, da je v skrivnosti Presv. Trojice zapopadeno kako protislovje. Edino kar more razum reči, je: Sam od sebe ne vem ničesar o treh osebah v eni naravi, sam od sebe ne vem, ali je to mogoče ali ne. Ako mi je pa Bog sam po razodenju povedal, kako je, potem bom to verjel kot dejstvo s popolno gotovostjo in

mirno čakal, dokler ne bom po smrti videl in spoznal te skrivnosti.

Skrivnosti, ugovarjaš mi, prijatelj, nadalje, so proti dostojanstvu človeka. Skrivnosti so proti razumu, človekova dostojnost pa obstoji ravno v razumu, torej so skrivnosti proti človeškemu dostojanstvu.

Počasi, prijatelj! Skrivnosti niso proti razumu, ampak so nad razumom. Torej niso proti dostojanstvu človeka. Ravno nasprotno! Bog nam skazuje eno posebnost, ako da tudi nam biti deležnim tega, kar ve on, dasi v omejeni meri. Edino le napuh, prevzetnost, ki ima samega sebe za izvor vse resnice, se smatra ponižanega vsled skrivnosti in ostane rajše v nevednosti, kakor pa da bi se pustil od koga poučiti.

Jezuit Franko pravi: "Trdijo, da se razum protivi skrivnostim, je pa v resnici le človeška narava, je meso, ki se protivi božjim zakonom. V zameno, da bi se odpravili samo dve božji zapovedi, na primer 6. in 7., bi filozofi vzeli radi DVESTO skrivnosti!"

SPOPAD MED BOLGARI IN JUGOSLOVANI.

Iz Beograda poročajo, da je kakih 1500 bolgarskih komitašev prekorčilo srbsko mejo pri Carskem selu blizu grške meje in izvršilo napad na srbske obmejne vojske. Vnela se je večurna bitka, v kateri je baje kot trdi poročilo obležalo blizu 270 bolgarskih komitašev in nad 200 mož je ujetih od srbskih vojakov.

Jugoslovanska vlada je že obvestila vrhovni svet lige narodov o nečutenem napadu, ter da bo rešila spor na svojo roko.

ŽIVLJENSKE POTREBŠČINE SE DRAŽE V NEMČIJO.

Berolin, 9. marca. — Nemški delavski biro poroča, da so se dvignile cene življskim potrebščinam za celih 136 odstotkov, tekom meseca februarja. Povišanje plač pa je doseglo komaj od 75 do 100 odstotkov. Draginjo v Nemčiji povzroča silno padanje nemške marke na borzahu.

— Mussolini je ustanovil v italijanski armadi posebno zrakoplovno vojaško organizacijo, ki se bo bavila za povzdigo italijanskega vojaškega zrakoplovstva. Iz državne blagajne se bo dovolilo v ta namen vse potrebne svote. To pomeni, da se Italija oborožuje in da silovito trpi na militaristični bolezn.

PRODA SE

3 nadstropna zidana hiša, trikrat po pet sob. Električna, gas, garage za avtomobil. Nosi mesečno \$96.00. Cena \$9500.00.

V bližini slovenske cerkve. Več pojasnila dasta

MLADIC & VERDERBAR
1334 W. 18th Street.

KUHINJSKO POHIŠTVO.

Zopet smo pripravljene ni Vam postreči z najboljšim kuhinjskim pohištvom. Vsem se najtopleje priporočamo pri nakupovanju kuhinjskih potrebščin. V zalogi imam vsakovrstne kozarce, kotljev, krožnikov, skled, žlic in vilic in sploh vse, kar potrebujete v Vaših kuhinjah. Naše blago je vedno zanesljivo in po najnižji ceni. Ako potrebujete kaj takega pohištva obrnite se na našega Mr. Joseph Kamen, kateri je Vam vedno na razpolago s postrežbo in z njim se lahko pomenite v Vašem lastnem jeziku.

BENJ. EICHHOLZER

527 MAIN STREET,

FOREST CITY, PA.

"PRIVADILI SE BOTE PA BO ..."

Živel je kmet po imenu Korobač, ki je bil velik skopuh in zraven tudi velik slepar. Z vaščani se je vedno tožaril in marsikatega osleparil tudi potom sodnje. Podkupoval je advokate in slečni so mu za denar spravili skupaj dokazov, da je z njimi skoro vsako tožbo dobil, pa naj si je bila krivična ali pravična. Ljudje so se ga bali in nihče ni hotel imeti z njim opravka.

Njegov sosed Butara je imel ob njegovi njivi lepo rodovitno njivo, katera je Korobaču zelo dišala. Sosed Butara je na nji pridelal skoro še enkrat toliko kot Korobač, da si sta bile njivi enako velike. To je Korobač zelo jezilo. Postajal je nevoščljiv in to vedno bolj in bolj, od dneva do dneva. Neki večer se zmisli in gre na mejo med njivama, tam skoplje mejnike in jih prestavi skoro za pol metra na Butarovo stran. Sosed Butara to zapazi naslednji dan, da mejniki niso tam kot so bili, ampak daleč prestavljeni na njegovo zemljo. Hitro gre domov in vpraša Korobača, je li on to storil. Korobač se prične pretekati, nastal je velik prepir in psovke so letele celi dan iz za Korobačevega plotu na soseda Butara in odtu zopet nazaj na Korobača. Parkrat sta si že grozila, da si skočita v lase, toda do tega ni prišlo, ker Butara je bil precej manjši od Korobača. Vendar krivica je bila velika in Butara je imel vzroke, da se postavi za pravico. Zato je sklenil Butara vložiti tožbo proti Korobaču.

Pričela se je tožba in soseda sta hodila leto dni na sodnijo. Vsi vaščani so pričali, nekateri podkupljeni od Korobača krivično, nekateri so podpirali soseda Butara. Advokati vsi podkupljeni so na sodnji pa celo tak daleč, da so s falsificiranimi dokazi dokazali na podlagi preteklosti, da spada ne samo tisti kosček zemlje sosedu Korobaču, ampak cela njiva, ki jo je dosedaj lastoval sosed Butara. Po preteku enega leta in več mesecev je glavna sodnja zaključila

VSE CENJENE ZASTOPNIKE

prav uljudno prosimo, da naj nam blagovolijo takoj vrniti vse preostale Koledarje "Ave Maria." Naročila še vedno silno prihajajo, a nam so zadnji že davno pošlji.

Prosimo vse cenjene zastopnike, da upoštevajo to našo prošnjo.

DRUŽBA SV. MOHORA

izda za l. 1923 sledeče knjige:

1. Koledar za leto 1924.
 2. Življenje svetnikov. 4. snopič.
 3. Slov. Večernic 76 zvezek.
 4. Kemija.
- Udnina stane 1 dolar. Kdor želi še vezani molitvenik doplača 30 centov.
- Oglasite se približno do 5 marca 1923.
- Zastopnik Družbe sv. Mohora v Ameriki:

REV. J. M. TRUNK,
P. O. Berwick, N. Dak.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemecsek
1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

afero in sosed Butara je zgubil tožbo in lepo njivo, ki jo je lastoval poleg krivičnega soseda Korobača.

Pri končni sodnijski obravnavi je Butara rekel: "Velika krivica se mi je zgodila, toda vedi Korobač, da pravičnost božja te bo dosegla, za zglavnik boš v neklu!"

Korobač je pograbl po krivici pridobljeno njivo in isto izrabljal. Toda, dan plačila za njegovo krivično ravnanje je napočil tudi za njega. Začel se je starati in onemogel je. Intel je štiri sine. Toda nobenemu ni hotel izročiti posestva dokler je mogel sam gibati. Vendar stara leta so potiskala dan za dnem bližje in bližje groba. Zbolel je na mrt. K smrti postelji si da poklicati svoje sinove. Najprvo pokliče najstarejšega sina in mu azloži, da za njega je določeno le še par ur življenja na tem svetu in da je potrebno, da se on pripravi, da prevzame posestvo in ga vodi vpešno in modro naprej. Seveda omenil mu je pa tudi, da ga strašno vest peče radi toliko po krivici pridobljene zemlje, zlasti po krivici pridobljena njiva soseda Butare. Vzemij posestvo toda obljubiti mi moraš, da boš sosedu Butari vrnil njegovo njivo nazaj, sicer bom pogubljen in prišel bom v peklo.

Starejšemu sinu se je po krivici pridobljena last zastudila in je odklonil sprejem posestva. Stari Korobač si pusti poklicati drugega sina. Razloži mu enako kot prvemu, toda tudi ta noče posestva. Pokliče tretjega, pa

tudi ta enako kot prva dva odkloni posestvo.

Ves obupan in na smrtno bolan Korobač je že videl v duhu, kako bo prišel po njega sam poglavar pekla. V zadnjih trenutkih si da poklicati še najmlajšega sina. Ta pa je bil bolj očetove narave. Je rad goljufal in mu sploh ni bilo mnogo za svojega bližnjega. Ko mu oče razodene vso stvar in prosi, da naj sprejme posestvo in mu obljubi, da bo vrnil po krivici pridobljeno njivo sosedu Korobaču, in da ga naj tako reši pogubljenja in veka, se ta popraska za ušesi in pravi:

"Veste kaj oče! Njivo dajati nazaj je malo težko, pa tudi sramotno bi bilo za našo hišo. Le nič se ne bojte oče, saj v peklu tudi ni tako hudo, odkraja en čas se bo vam zdelo sicer hudo, potem se bote pa privadili pa bo ... Njiva bo pa le pri hiši ostala!"

— V Brooklyn, N. Y. je bil zadnji četrtek krščen zdravniški doktor David Sherman, ki je prestopil v katoliško vero. Posebno zanimivo je bilo to, da je bil dr. Sherman še isti dan, zvečer ko je bil sam krščen, že za botra nekemu otroku.

— V Iowa City, Ia. kjer je dekle za mestnega župana Miss Emma Harvet, bo zopet kandidirala za ponovno izvolitev. Občinstvu se je tekom svojega uračovanja zelo prikupila in s tem je javnosti pokazala, da tudi dekleta kaj zmorejo.

Preženite bolečino!
Okorelo rame, otrpnela mišica, nategnjen sklep — vse to spremilja BOLEČINA. Toda vdrnite nekoliko PAIN-EXPELLERJA na bolečo površino, in bolečina bo hitro izginila. Pain-Expeller in bolečina sta si smrtna sovražnika. Dobite še danes steklenico pri svojem lekarnarju, 35c. in 70c. Glejte, da bo na zavojku tvorniška znamka SIDRO. Zavrните vse ponaredbo.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Najboljše CIGARETE

Nagrade za nove naročnike ta mes.

ZA ENEGA CELO-LETNEGA NOVEGA NAROČNIKA pošljemo vsakomur, ki ga nam pošlje z naročnino vred, eno izmed sledečih knjig:

"SOSEDOV SIN" krasna povest izpod peresa pisatelja Jurčiča.
"PRILIKE PATRA BONAVENTURE," zanimiva povest.

"DVE SLIKI" krasna povest iz pod peresa pisatelja K. Meškota.

ZA DVA NOVA CELO-LETNA NAROČNIKA, pa damo sledeče nagrade:

Vse tri gori imenovane knjige, ali pa krasen in pripravljen molitvenik

"MOJ TOVARIŠ" s zlato obrezo. Kdor bi raje angleški molitvenik mu pošljemo "KEY OF HEAVEN," ki je krasen z zlato obrezo, pripraven za mlade fante in dekleta.

ZA PET CELO-LETNIH NAROČNIKOV pa damo vsakomur, ki jih pošlje, krasno knjigo "ŽIVLJENJE SVETNIKOV," ki velja: \$4.75.

Sedaj pa noge! Zavijamo rokave in korajžno na delo za novimi naročniki! Sedaj imate priliko, da razširite katoliški tisk in poleg tega si zaslužite še krasne darove, ki so razpisani za nove naročnike.

(Izpolnite ta kupon in ga pošljite nam!)

ZA EDINOST, 1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Priloženo pošiljam \$..... za naročnino

..... naročnika (kov) za dobo

NASLOVI:

Ime naročnika

Naslov ali (Box):

Mesto Država

Ime naročnika

Naslov ali (Box)

Mesto Država

ČRNA SMRT

Spisal
FR. Ks. Meško.

VI.

Gospod Dominik je vse tiste mesece malo prišel iz mesta. Ko je začela kositi in moriti črna smrt, je bilo v prvem presenečenju in strahu dovolj dela z raznimi pripravami v obrambo kakor tudi za obolele in umrle. Potem bolezen mestnega sodnika. Ta je navalila tem več dela na gospoda pisarja in Dominika. Nemiri v mestu so tudi zahtevali neprestane pozornosti in paznosti. Prišle so tudi druge nepravilnosti in zapreke. Ko je po izbruhu kuge Dominik nekajkrat jezdil na Hajdino, je opazil, da ga ljudje, ki so ga poporje — izvzemši nekaj fantov, ki so mrzeli pač vsakogar, kdor se je vsiljeval v njihovo vas in med vaška dekleta — vedno prijazno pozdravljali, gledajo po strani, skoro sovražno.

In res je krojač Martinek Rajavec opozoril, naj Dominik več ne prihaja v vas. Ker ljudje se boje, da zanese med nje iz mesta strup črne smrti. Rajavec se za svarilo ni mnogo zmenil. A ko se je strašna morilka res pojavila v vasi, so mnogi, posebno moška mladina, naravnost in odkrito dolžila Dominika, da je on povzročil gorje; in zakleli so se, da to po zaslugenju na njem maščujejo.

Martinek, ki je v prejšnjih dneh izpil marsikako čašo na račun Dominikov, je Rajavca še enkrat zelo resno posvaril.

"Saj poznate ljudi, oče Rajavec. Če se zgodi nesreča, ne bo iz zgolj hudobije, daš veste, kako je mladina gospodu Dominiku sovražna. Saj poznate naše fante! A veste tudi, da so sedaj čudni časi. V ljudstvu vre in kipi. Vse je iz uma od groze in od prenapetega pričakovanja. In kaj je dandanašnji človeško življenje vredno? Toliko, kolikor list na drevesu! — Jaz opazim in slišim več nego vi, ker pridem več z mladimi ljudmi v dotiko. Zato pravim: svetujte Dominiku, naj ostane v mestu. Ker, ko se nesreča zgodi, bo svarilo prepozno."

Rajavec mu je res prigovarjal, naj rajši ne prihaja, nekaj časa vsaj. A mladenič se je čutil.

"Da bi se bal! Nikoli se nisem, v teh časih se še manj. Saj vsak dan gledam smrti v oči."

A Martinek, ki bi mu, dokler je bil pijanec in šaljivec, bila vsa zaveda morda prijetna šala, je zdaj na vsak način hotel preprečiti nesrečo. Pazil, gledal in poslušal je na vse strani. Nekega dne je odločno rekel Roziki:

"Če imaš pisarjevega sina res rada in hočeš biti kdaj njegova žena, ga prosi, naj nekaj časa ne prihaja na Hajdino. Ker te rad imam, Rozika, ti to pravim."

A že tistega popoldne je videl skozi malo okno nizke svoje bajte gospoda Dominika naglo jezditi gori po vasi. Nekaj časa je zamišljeno strmel za jezdecem. Nenadoma pa je vstal, je odzvel usnjato torbo, kakor bi se odpravljal na pot.

Žena ga je začudena gledala.

"Kam, Martinek?"

"Ne boj se za mene, Micika. V krčmo ne pojdem."

"Ali pojdeš v mesto? Pa pravijo, da ni varno..."

"Ne boj se, Micika. Le pazi na dom in na otroka. Pred večerom se gotovo vrnem."

Več ni mogla spraviti iz njega.

"Pa te Bog varuj in njegov sveti angel varih. A pred nočjo gotovo pridi, da ne bomo v skrbeh."

"Pridem!"

In Martinek se je napolnil s torbo doli proti Ptuj, kakor bi šel kaj kupovat. A pol ure pod vasjo je legel, v travo za visoko jesensko rž in je čakal.

In glej, res, ko je solnce stalo že zelo pošev in je izgublja-

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

lo moč, je zagledal onega, ki ga je čakal: gospod Dominik je jezdil nazaj v mesto.

Martinek je stopil izza ozimine in se je od daleč odkril. "Dober večer, gospod Dominik. Prosim, postojte za hip!"

Mladi jezdec je ustavil konja.

"Kaj je, Mlakar?"

"Gospod Sagadin, hvaležen sem vam za marsikaj. Saj še pomnite, kako ste se me večkrat usmili v onih časih, ko sem trpel večno žejo in sem jo moral dan na dan gasiti. Zato tudi jaz vam želim dobro. In Roziki še posebno hočem vse najboljše. Ali vas ni posvarila, da več ne pohajajte v našo vas?"

"Prosila me je. A kaj komu mar?"

"Mar ali ne mar, gospod Dominik. Čudni časi so, sami veste. Zato vas še enkrat prosim: nekaj časa ne prihajajte!"

"Zakaj ne? Koga naj se bojim?"

Mladenec se je ponosno in samozavestno zavrnil.

"Zadnjo nedeljo je prisegla vsa vaška mladina v vasi: trikrat še smete prijezditi na Hajdino; a tretjo pot vas vržejo v Dravo. — Kako sem jaz za to zvedel? Moja stvar! A sedaj veste tudi vi, gospod Dominik."

"A to je nečuvstvo nasilje. Imamo še gosposko in zakone."

Tedaj je postal krojač resen in mračen, kakor ga Dominik dosedaj še ni videl. Z rezkim glasom je pripomnil:

"Nič se ne srdite, gospod Sagadin! In nikar se ne sklicujte na zakone in na gosposko! Kaj vam morejo dandanašnji pomagati? Zdaj gospoduje druga gospa! Ali vam nisem rekel, da živimo v nenavadnih časih? In ne zakoni, ne gosposka ne bodo mogli zabraniti, da se nad vami izvrši, kar je sklenjeno. Ne bo dobro ne za vas, ne za Roziko. — Priznavam, da tudi za one ne, ki te naklepe kujejo, če jih res izvršijo. Da bi zabranil še večjo nesrečo, ker je je že tako vsepovsodi dovolj, sem vas posvaril in prosil. Zdaj storite po svoji volji... Lahko noč, gospod Dominik."

Mladi jezdec je nekaj hipov stal nemo sredi ceste in je razmišljal. Hipoma je okrenil konja. Odločil se je, da takoj pojezdí nazaj na Hajdino in se do mirnejših in varnejših časov od neveste posloviti.

Ob vračajočem se Martinku je ustavil konja.

"Mlakar, ali mi nekaj obljubite?"

"Kaj, gospod?"

"Če bi v prihodnjih časih ne prišel več, a bi se pri Rajavcu nenadoma zgodila kaka nesreča, recimo, da bi Rozika zbolela — ker nihče ne ve danes, kaj nam prinese jutrajšni dan — ali bi za kurili na Rajavčevi njivi ob cerkvi tri ognje?"

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

LIST "EDINOST" JE LIST ZA RESNICO.

Toda ima bratca, ki se drug drugega izpopolnjujeta, da poročata celo resnico. In ta njegov bratec je

"AVE MARIA"

Zato nima popoln list "Edinost," kdor nima še lista "Ave Maria" poleg.

Imaš ti oba brata naročena?

Takoj si naroči še list "Ave Maria," ki stane \$2.50 na leto pri

AVE MARIA 1852 W. 22nd Pl. CHICAGO, ILL.

GLASNIK PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

je posvečen zlasti češčenju presv. Zakramenta.

Ta list bi ne smel manjkati v nobeni slovenski katol. hiši.

Ali ga imate pri Vas? Zakaj ne? — Takoj ga naroči! Stane samo \$1.00 na leto. Naroča se

GLASNIK 1852 W. 22nd Place.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na. Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

Čudni običaji.

Stare kronike so nam ohranile poročila o čudnih, dostikrat smešnih običajih. Tako je vladal v prošlih časih v nekaterih nemških mestih običaj, da so napravili mesarji ob posebnih slavnostnih prilikah ogromne klobase in jih v izprevodih nosili po mestnih ulicah. V Koenigsbergu na Pruskem so napravili tako klobaso za novo leto, jo ta dan okoli nosili in podarili slednjič pekovskim pomočnikom. Leta 1558. je nosilo 48 oseb 198 kromolcev dolgo klobaso; po Koenigsbergu; l. 1583 so napravili 596 kromolcev dolgo klobaso; tehtala je 434 runtov in 91 oseb jo je neslo po mestu. Mesarski pomočniki, ki so dragoceno breme nosili, so bili vsi čedno opravljeni z običajnim belim jopičem povrh. Prvi je imel prvi konec klobase nekaterikrat ovit okoli vratu, za njim so korakali v enakih razdaljah s klobaso na ramah in zadnji je zopet imel zadnji konec klobase ovit okoli vratu. Kronist poroča dalje: "Takih klobas ne delajo vsako leto, ker preveč stanejo in za tujce, ki tega niso videli, je naravnost to neverjetno in mislijo, da je laž, ko je vendar čista resnica!"

Ta zabava s klobaso pa se je tekom časa še bolj razvila. Po presledku 18. l. so l. 1601. mesarji v Koenigsbergu zopet napravili ogromno klobaso 1005 kromolcev dolgo in jo nesli v izprevodu do vojskoškega gradu. Najprej so šli trobentači in piškači, nato vodnik celega izpreda v krasni opravi in z zastavo v roki. Za njim so nesli 103. mesarski pomočniki dotično klobaso. Ob obeh straneh klobase so šli zopet drugi organi, ki so skrbeli za to, da se klobasi ni pripetilo kaj žalega. Prišedši na vojvodov dvor so odrezali od te klobase 130 kromolcev in jih podarili vojvodu. Tehtala pa je celala klobasa 885. funtov in je stala 412 dolarjev. K tej klobasi so spekli peki 8 ogromnih štruc in

16 velikanskih kolačev, kar je tedaj stalo 43 dolarjev in 3 groše. V mestu Zittau so imeli leta 1726. mesarski pomočniki na pustni torek izprevod s 625 kromolcev dolgo klobaso pečenico (Bratwurst). Ko so prišli leta 1613. skoraj vsi avstrijski principi v važnih zadevah k cesarju Matiji, je priredil cesar njim na čast krasno viteško igro, med katero so dunajski mesarji predstavljali kmetiško ženitovanje, in pri tem je prišlo na pozorišče 20 mož z 999 kromolcev dolgo klobaso. Enak običaj je vladal v starih časih tudi v drugih mestih, n. pr. v Nuernbergu, kjer so dobili mesarji mogočnega protektorja v cesarju Karlu IV.

Se je kesal.

Sodnik policaju na sodnji: "Ali je aretirane poizkušal, da bi ušel? Ali je kazal kak odpor?"

Policaj: "Da, ponujal mi je deset dolarjev, da ga naj spustim."

Sodnik: "In vi ga niste spustili?"

Policaj: "Ne! ker sem bil nemumen!"

Poredna hvaležnost.

Žena: "Nisi vreden, da te solnce obsije, grdobu grda!"

Mož: "Glej, glej! Sem mislil, da mi res privoščiš vedno kaj slabega. Ob vročini si pač ne želim boljšega nego sence!"

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasedenem ozemlju v Italiji. Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji je začasno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čeke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovičio v stari demovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljkatve računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov, — od \$15.00 do \$30.00 po 75 centov, — od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00, za izplačila, ki presegajo \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolarja, ali po \$1.50 od sto dolarjev. H tem pristojbinam je še pridati za vsako posamezno nino.

pošiljatev 15 centov za pošt-

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1840 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zabaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. gg. duhovnikom, cenjenim društvom, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.